ग्रुपA स्ट्रेप्टोकोकल संक्रमण

कारक एजेन्ट

ग्रुप A स्ट्रेप्टोकोकस (GAS), *स्ट्रेप्टोकोकस पाईजेनेस*, यी ब्याक्टेरिया घाँटी र छालामा पाइन्छन्। मानिसहरूमा कुनै लक्षणहरू बिना GAS (ग्रुप A स्ट्रेप्टोकोकस) हुन सक्छन्, जबकि केहीमा स्कार्लेट ज्वरो जस्ता विभिन्न गम्भीर संक्रमणहरू विकसित हुन सक्छन्। GAS संक्रमणले अधिकांशमा हल्का र सामान्य रोगहरू निम्त्याउँछ ,जस्तै घाँटी दुख्ने (जसलाई स्ट्रेप घाँटी पनि भनिन्छ) र छालाको संक्रमण जस्तै इम्पेटिगो । दुर्लभ अवसरहरूमा, ब्याक्टेरियाले अझ गम्भीर र प्राणघातक रोगहरू निम्त्याउन सक्छ ।

GAS संक्रमण वर्षभरि कुनै पनि समयमा हुन सक्छ ,विदेशी तथ्याङ्कले जाडो र वसन्त ऋतुमा स्ट्रेप घाँटी र स्कार्लेट ज्वरो बढी सामान्य हुन्छ ,भने गर्मीमा इम्पेटिगो बढी हुने गरेको देखाउँछ।

आक्रामक ग्रुप A स्ट्रेप्टोकोकल (iGAS) रोग

प्राणघातक *GAS* रोग तब हुन सक्छ, जब ब्याक्टेरियाहरू सामान्यतया ब्याक्टेरिया नपाइने शरीरका भागहरूमा पुग्छन्, जस्तै रगत, मासपेशी वा सर्वोस्पाइनल द्रव्य, आक्रामक ग्रुप A स्ट्रेप्टोकोकल (iGAS) रोगहरू निम्त्याउछ, जस्तै नेक्रोटाइजिंग फासियाइटिस, स्ट्रेप्टोकोकल टोक्सिक शोक सिन्ड्रोम *(STSS)* र मेनिंजाइटिस । यद्यपि कसैलाई पनि iGAS रोग हुन सक्छ तर वृद्ध र साना बालबालिकाहरू, दीर्घकालीन रोगहरू भएका व्यक्तिहरू (जस्तै मधुमेह) वा प्रतिरक्षा प्रणालीको कमजोर व्यक्तिहरू उच्च जोखिममा हुन सक्छन्। छाला फुटेका वा हालैमा भाइरसले संक्रमित भएका व्यक्तिहरू (जस्तै चिकनपक्स, इन्फ्लुएन्जा, आदि) *iGAS* रोगको विकासको उच्च जोखिममा छन् ।

क्लिनिकल लक्षणहरू

GAS संक्रमणले सामान्यतया घाँटी दुख्ने, टाउको दुख्ने, ज्वरो र दागहरू (स्कार्लेट ज्वरो) लगायतका लक्षणहरूको साथ हल्का रोग निम्त्याउँछ , जबकि इम्पेटिगोको लक्षणहरूमा पहेंलो स्क्याबको साथ रातो, चिलाउने घाउहरू हुन्छ।

iGAS रोगको लागि, प्रभावित शरीरको भागको आधारमा अन्य लक्षणहरू देखा पर्न सक्छन्। प्रारम्भिक संकेतहरू र लक्षणहरू उच्च ज्वरो, चिसो महसुस , चक्कर लाग्ने , वाकवाकी र बान्ता आउने, गम्भीर मांसपेशी दुखाइ तथा घाव स्थलमा बढ्दो दुखाइ, सूजन र रातोपन हुन्छ । STSS को अवस्थामा छोटो समयमा गम्भीर लक्षणहरू, कम रक्तचाप, मुटुको धड्कन सामान्य भन्दा छिटो, छिटो सास फेर्ने, र अंग विफलताको संकेतहरू विकास हुन सक्छ ।

प्रसारणको मोड

GAS श्वासप्रश्वासको थोपा, संक्रमित व्यक्तिको छालाको घाउ छोएर वा दूषित वातावरण वा उपकरणको सम्पर्क मार्फत सर्न सक्छ ।

इन्क्युबेसन अवधि

GAS संक्रमणको लागि इन्क्युबेसन अवधि बिभिन्न हुन सक्छ। उदाहरणका लागि, इन्क्युबेसन को अवधि सामान्यतया स्कार्लेट ज्वरका लागि 1 देखि 3 दिन, र स्ट्रेप घाँटीका लागि 2 देखि 5 दिनसम्म हुन्छ । STSS को लागि, इन्क्युबेशन अवधि प्रवेश स्थलको आधारमा फरक पर्दछ। एक पटक प्रारम्भिक लक्षणहरू देखा पर्दा, कम रक्तचाप 24 देखि 48 घण्टा भित्र विकसित हुन सक्छ।

व्यवस्थापन

GAS संक्रमणलाई एन्टिबायोटिकहरू द्वारा उपचार गर्न सकिन्छ । संक्रमणका लक्षणहरू देखा परेमा तुरुन्तै चिकित्सकीय सल्लाह लिनुहोस् । iGAS रोगहरूको अवस्थामा, अस्पतालमा भर्ना वा शल्यक्रिया आवश्यक हुन सक्छ।

रोकथाम

जनताका सदस्यहरूले राम्रो व्यक्तिगत र वातावरणीय स्वच्छता कायम गर्नुपर्दछ साथै राम्रो घाउ हेरचाहको अभ्यास गर्नुपर्दछ । GAS विरुद्ध कुनै विशेष खोप उपलब्ध नभए पनि, इन्फ्लुएन्जा, COVID -19 र चिकनपक्स खोपहरूसँग अद्यावधिक रहँदा पनि मद्दत गर्न सक्छ, किनभने भाइरल रोगहरूको रोकथाम iGAS रोगको जोखिम कम गर्न महत्त्वपूर्ण हुन सक्ने सम्भावना छ।

- राम्रो व्यक्तिगत स्वच्छता कायम राख्नुहोस्:
  - विशेष गरी मुख, नाक वा आँखा छुनु अघि र पछि बारम्बार हातको सरसफाइ गर्नुहोस्; सार्वजनिक स्थापनाहरू जस्तै ह्यान्डरेल वा ढोकाको कुहिनो छुने पछि; वा खोकी वा छींक पछि श्वासप्रश्वासको स्रावद्वारा हात दूषित हुँदा ।
  - तरल साबुन र पानीले धुनुहोस्, र कम्तिमा 20 सेकेन्डसम्म घस्नुहोस्। त्यसपछि पानीले धोइ र सफा कपासको तौली अथवा कागजको तौलीमा सुकाउनुहोस्। यदि हात धुने सुविधाहरू उपलब्ध छैनन्, वा हातहरू देखिने गरी फोहोर नभएको अवस्थामा , 70 देखि 80% अल्कोहल - आधारित ह्यान्डरब ले हातको स्वच्छता प्रभावकारी विकल्प हो।
  - खोक्दा वा हाच्छ्युँ गर्दा टिस्यु पेपरले आफ्नो मुख र नाक छोप्नुहोस् । फोहोर टिस्युलाई ढक्कन भएको फोहोर फोहोर फाल्ने बिनमा हाल्नुहोस्, त्यसपछि राम्ररी हात धुनुहोस् ।
  - व्यक्तिगत सामग्रीहरू साझा नगर्नुहोस् जस्तै खाने बर्तनहरू र तौलियाहरू।
- राम्रो वातावरणीय स्वच्छता कायम राख्नुहोस्
  - नियमित रूपमा फर्निचर, खेलौना र सामान्यत: साझा वस्तुहरू जस्ता बारम्बार छुने सतहहरूलाई 1.99 पातलो घरेलु ब्लीच (5.25% ब्लीचको 1 भागलाई 99 भाग पानीमा मिलाएर) ले सफा र कीटाणुरहित गर्नुहोस्, 15-30 मिनेट छोड्नुहोस्, र त्यसपछि पानीले धुनुहोस् र सुक्खा राख्नुहोस्। धातुको सतह, 70% अल्कोहलले कीटाणुरहित गर्नुहोस् ।
  - श्वासप्रश्वासको स्राव जस्ता स्पष्ट दूषित पदार्थहरू मेटाउन अवशोषक डिस्पोजेबल तौलिएहरू प्रयोग गर्नुहोस्, र त्यसपछि सतह र छिमेकी क्षेत्रहरूलाई 1:49 दिल्युटेड घरेलु ब्लिच (5.25% ब्लिचको 1 भागलाई पानीको 49 भागसँग मिश्रण गरी) द्वारा सैनिटाइज गर्नुहोस्, 15-30 मिनेट छोड्नुहोस् त्यसपछि पानीले धुनुहोस् र सुक्खा राख्नुहोस्। धातुको सतह, 70% अल्कोहलले कीटाणुरहित गर्नुहोस् ।
  - राम्रो इनडोर भेन्टिलेसन कायम राख्नुहोस् ।

- ज्वरो र अन्य लक्षणहरू (उदाहरण स्वरूप घाउमा रातोपाटन, सूजन र दुखाई बढेको) भएमा, सर्जिकल मास्क लगाउनुहोस्, काम वा स्कूलमा कक्षाहरू जानबाट बच्नुहोस्, भीडभाड बढेका स्थानहरूमा नजानुहोस्, चिकित्सा सल्लाह तत्काल लिनुहोस् र हालै भएको यात्राको विवरण डाक्टरलाई अविलम्ब दिनुहोस्।

  स्कार्लेट ज्वरोबाट पीडित बच्चाहरू ,ज्वरो कम नभएसम्म र कम्तिमा 24 घण्टा एन्टिबायोटिकको उपचार प्राप्त नगरेसम्म विद्यालय वा बाल हेरचाह स्थलमा उपस्थित हुनुहुँदैन।

- घाउको उचित व्यवस्थापन गर्नुहोस्
  - घाउ तुरुन्तै सफा गर्नुहोस् र निको नभएसम्म टासिने पानिप्रतिरोधी ड्रेसिंगले राम्ररी ढाक्नुहोस्।
  - साना, गैर-संक्रमित घाउहरूको पनि प्राथमिक उपचार गर्नुहोस्।
  - घाउ छुनु अघि र पछि हातको सरसफाइ गर्नुहोस् ।

- यदि तपाईंसित खुल्ला घाउ छ भने पौडीखेल्ने पोखरी, अरु पानी सुविधाहरू वा प्राकृतिक पानी निकायहरू, जस्तै नदी, ताल वा महासागर, मा जानबाट बच्नुहोस्।
- यदि संक्रमणका लक्षणहरू बृद्धि भएमा , जस्तै छालामा रातोपन, सुन्निने र दुख्ने , तुरुन्तै डाक्टरलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

थप स्वास्थ्य जानकारीको लागि, कृपया
स्वास्थ्य सुरक्षा केन्द्रको वेबसाइटमा जानुहोस् www.chp.gov.hk

5 अप्रिल 2024 (5 April 2024)